

Nr. 142.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 31 maja 1919 roku.

Cena prenumeraty:

w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznośzenie
70 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 19.50
Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Sob. 31.V Anieli.
Niedz. 1.VI Bł. Jakóba Strz.
Pon. 2.VI Marceł. i Blan.
Wt. 3.VI Erazma.

Redakcja

w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi 1 marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 10 fen. wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Zdobycie Złoczowa dało nam 73 działa i 1000 jaszczyków.

Warszawa, 30 maja. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 30-go b. m.

Front galicyjsko-wołyński: Na południe od Dniestru sytuacja niezmienną. Na północ od Dniestru stanęliśmy na linii Radziwiłła—Jezierna—Złota Lipa. Przy wzięciu Złoczowa zdobyto 73 działa, 1,000 jaszczyków armatnich, 3,000 karabinów ręcznych i wiele innego materiału wojennego. Na Wołyniu bez zmiany.

Front podlaski: Kontrataki bolszewickie na Ossowo i Widibor odparto z ciężkimi stratami dla nieprzyjaciela.

Front litewsko-białoruski: Na wschód od Smorgoni wysadzono w powietrze pociąg pancerny, bolszewicki, posuwający się pod stację Zalesie. 2 wozy z dwoma działami i 8 kulmiotami wpadło w nasze ręce. Inne wozy zniszczone. Oddziały nasze z Guduziszek rozbiły gromadzące się w okolicy Postaw większe siły bolszewickie. Nieprzyjaciel cofnął się w popło-

chu, pozostawiając 100 zabitych i około 90 jeńców. Na reszcie frontu oprócz utarczek patroli bez zmiany.

Wz. szefa sztabu gen.

podpisano *Haller*, pułkownik.

Komunikat Poznański.

Poznań, 30 maja. (PAT.) Front północny: Na odcinku kujawskim odparto silne patrole nieprzyjacielskie. Pod Tarkowem słaby ogień działowy. Na innych odcinkach bez zmiany.

Front zachodni: Pod Zatumem, Kolnem, Sepolnem i Strzyżewem utarczki Patroli. Na Perzynie i Miejski Grójec ogień armatni.

Front południowy: Na odcinku Rawskim i Ostrowskim ożywiona działalność patroli nieprzyjacielskich. Pozatem spokojnie.

Szef sztabu *Wroczyński*,
generał podporucznik.

OGŁOSZENIE.

Wszyscy składnicy, handlujący, kamasznicy i szewcy winni do dnia 3 czerwca r. b. zgłosić się do Komisariatu Ministerstwa Apropowizacji—ul. Średnia № 16, lewa oficyna, z podaniem swojego adresu i ilości posiadanych skór, cholewek i przyszew—celem ostemplowania tychże. Niestosujący się do niniejszego ogłoszenia, a temsamem posiadający niestemplowane skóry po dn. 15 czerwca r. b., będą karani sądownie i towar będzie im rekwirowany.

Komisarz Apropowizacji m. Łódź
E. SAMBORSKI.

1004—1

Lotnisko w Gałkowie (Droga F.-Ł.)

Tylko jeszcze 10 mieszkań

Wynajmują tylko polacy! Ceny mieszkań przystępne

991—

brak materiałów wybuchowych, drzewa i tabor kolejowego. Ogólne zapotrzebowanie taboru w styczniu wynosiło 242,649 ton, w maju powiększyło się w dwójnasób. Tymczasem tabor kolejowy nie powiększył się i nie przekracza 15,000 wagonów. Licząc sześciomiesięczny obrót wagonów, dziennie wypada zatem 2,700 wagonów do naładowania, gdy zapotrzebowanie wynosi 5,500. W takich warunkach mogło być przeznaczonych dla przewozu węgla tylko: dla Zagłębia Krakowskiego 225, dla Zagłębia Dąbrowskiego 900 wagonów. Obliczając dla Poznania 120 wagonów, dla Galicji 100, pozostaje na pokrycie zapotrzebowania 680 wagonów dla b. Królestwa Kongresowego, co czyni miesięcznie 226,000 ton, licząc 23 dni robocze i 4,5 ton przeciętny tonaż wagonu.

Ponieważ zapotrzebowania pierwszej kategorii (wojsko, komunikacja) wynoszą 152,000 ton pozostaje. Wobec tego na przemysł i opał domowy 74,000 ton przy zapotrzebowaniu 216,000 ton. Państwowy urząd węglowy ma więc możliwość pokrycia tylko 1/3 zapotrzebowania, co fatalnie odbija się na sprawie uruchomienia przemysłu. Jednakowoż w ostatnich czasach po uzyskaniu części taboru, przeznaczonego dla innych ministerstw, ministerjum przemysłu i handlu zdołało powiększyć tabor o 20%.

Co się tyczy spraw robotniczych w przemyśle kopalnianym, to, zaznaczając znaczne uspokojenie od czasu pookupacyjnego, wskazać należy na dwoistość waluty w Zagłębiu, która pogarsza stosunki robotnicze. Sprawa ta jednak będzie ujednostajniona prawdopodobnie do dnia 1-go lipca.

Sekcja górnicza ministerjum obok akcji węglowej w Zagłębiu prowadzi intensywną pracę w kierunku badania geologicznego kraju i kopalni poaustriackich (siarka i miedź) które w gospodarce zaborczej wyzyskać nie umiała. Jader ważną sprawą kwestja pomocy finansowej państwa w przedsiębiorstwie kopalnianym. Podjęta już organizacja władz górniczych na terenie Rzeczypospolitej.

Zatrzymanie akcji wojennej w Galicji.

Paryż, 30 maja. (wł.) Delegacja polska z Paryża przed dwoma dniami otrzymała zawiadomienie z Paryża od p. ministra Pralona, że akcja w wschodniej Galicji ma być wstrzymana, gdyż na dalsze kroki wojenne armji polskiej ententa się nie zgadza.

Jeżeli polacy liczą na to, że interesy ententy będą w tym wypadku rozbieżne, to minister

Pralon oświadcza, iż byłaby to duża omyłka. Ententa w tym wypadku działa bardzo zgodnie.

Niewątpliwie należy się zastanowić nad tem, czy czynniki polityczne nie za daleko posuwają naszą armję, jednakże z drugiej strony wypada zapytać, jakiej pomocy udzieli nam ententa, kiedy dzikie bolszewickie hordy wtargną do naszego kraju? (Przyp. Red.)

Prace ministerjum przemysłu

Import i eksport polski dokonywać się może przez *Polską Komisję przywozu i wywozu*. Zasady przywozu i wywozu zostały ustalone i będą opublikowane w najbliższym czasie. Zasadnicze przepisy importu dadzą się streścić: po pierwsze wolny przywóz żywności, surowców i narzędzi pracy, po drugie zakaz przywozu przedmiotów zbytku, po trzecie zakaz przywozu towarów gotowych, o ile te są wyrabiane w kraju.

Dążenia Polsk. Kom. przywozu i wywozu jest znoszenie ograniczeń handlowych przy jednoczesnym zaprowadzeniu choćby prowizorycznej ochrony celnej.

W tej mierze wydział polityki przemysłowej ministerjum, opracowujący teorię życia ekonomicznego we wszystkich dziedzinach, przygotowuje materiał do normalnych taryf celnych. Niedawno odbyty zjazd w ministerjum osób zainteresowanych w taryfie celnej ustalił, jako desiderat następującą prowizoryczną ochronę celną. Taryfa celna winna być zaprowadzona na całym obszarze Rzeczypospolitej, a mianowicie: winna być wprowadzona autonomiczna rosyjska taryfa

z 1903 roku w walucie rublowej. Przeliczenie na marki polskie odbywać się winno według paritetu z dodatkiem 200 m. Zjazd wypowiedział się za udzieleniem prawa ministrowi skarbu zmiany poszczególnych pozycji w taryfie celnej, lub uwalnianie od opłat celnych w trybie rozporządzenia ministra skarbu, za zgodą ministra przemysłu i handlu oraz ministerjum rolnictwa i dóbr państwowych.

Ważną propozycję z działalności ministerjum zajmuje sprawa sieci konsularnej. Oprócz normalnych urzędów konsularnych, zostaje wprowadzona instytucja radców handlowych dla badania handlowych koniunktur zagranicą, zdobywanie rynków zbytu, zakładania domów próbek, stałych wystaw etc. etc. W chwili obecnej Ameryka, Francja, Anglja, Jugosławja, Belgja, Danja, Szwecja, Szwajcarja, Argentyna, Persja, Turkestan, Kaukaz, Władywołostok mają przygotowaną służbę konsularną.

Co się tyczy spraw górniczych, zaznaczyć należy zniżkę produkcji od 5 — 6%. Zjawisko to jednak jest normalne w porze wiosennej, w której duży procent górników oddaje się jednocześnie pracy na roli. Zaznaczyć należy, że do marca r. b. produkcja górnicza stale wzrastała. Głównymi szkopułami w sprawie górniczej jest

Uzupełniając obraz działalności ministerjum należy przytoczyć szereg specjalnych jego agend. Urząd patentowy (kierunek rejestracyjno-badawczy), urząd miar, urząd probierczy, urząd elektryfikacyjny oraz wspomniany państwowy urząd węglowy.

Zajęcie Brodów.

Mieszkańcy Brodów sami wyrzucili najeźdźców. Miasto zostało odzyskane przez samorządną akcję mieszkańców, którzy 22 b. m. około godz. 8-ej wieczorem zbrojnym wystąpieniem przeciw tłuśczy ukraińskiej przyczynili się wielce do ostatecznego zajęcia miasta przez armię pol-

ską, która wkroczyła do miasta następnego dnia o godz. 12 w południe. Najgorzej zapisał się w pamięci kierownik brockiego powiatu, radca sądowy Sambora Harasymowicz i ks. Chlebowicki, który jako kierownik urzędu żywnościowego gwałcił ludność polską.

Wszyscy właściciele dworów i dzierżawcy okolicznych wsi zostali ograbieni.

Również w powiecie radzikowskim zniszczyli rusini większe majątki jak np.: hr. Badeniego i inne. W Ohaładowie zamordowali ukraińcy zarządcę dóbr p. Nastena, właścicielkę zaś p-nią Krajewską znieważono i poraniono ciężko bagnetem. Podobnie zraniono dzierżawcę dóbr Dębaika p. Pastola i jego żonę. Właściciela dóbr Suszno hr. Rostworowskiego i marszałka powiatów. Ujejskiego również ciężko poraniono.

N. Z. R. demaskuje sojusz P. P. S. z żargonowcami.

Oświadczenie Narodowego Związku Robotniczego na Interpelację radnego Jarbluma w sprawie kar, nakładanych przez policję Państwową za wywieszanie szyldów w żargonie. Pełna godności narodowej postawa N. Z. R. Nietakt pp. socjalistów, poddających pod dyskusję wniosek żargonowców w sprawie, podlegającej li tylko kompetencji Sejmu.

Wobec tego, że m. Łódź jest częścią składową Rzeczypospolitej Polskiej, że językiem urzędowym mieszkańców, uważających się za obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, musi być bezwzględnie język polski; w związku z powyższym i zewnętrzna fizjognomja Łodzi musi mieć charakter li tylko polski; że wreszcie sprawa szyldów w żargonie, jako sprawa ogólna, podlega kompetencji tylko Sejmu, stwierdzamy, że dyskusja nad tą interpelacją wbrew naszej woli

została nam narzucona przez większość Rady (w danym wypadku przez P. P. S.), wskutek czego oświadczamy, że wszelkie zakusy na polskość naszego miasta zwalczać będziemy bezwzględnie, inicjatorów zaś tego i podobnych projektów, zmierzających do uszczuplenia praw językowych i osobistych obywateli polskich, uważać będziemy za wrogów polskości, a co zatem idzie i państwowości Polskiej.

KRONIKA.

— Emerytury.

a) W Królestwie Polskiem przebywa obecnie poważna liczba przeniesionych w stan spoczynku cywilnych funkcjonariuszów byłego Cesarstwa rosyjskiego i Królestwa Polskiego, tudzież pozostałych po takich funkcjonariuszach wdów i sierot.

Otóż ministerjum skarbu, czyniąc zadość prośbom, wydało rozporządzenie, aby osobom wyżej wymienionym, o ile mieszkają na terytorjum Polski, i należą do narodowości polskiej, przyznane im jest przez rząd rosyjski emerytury i pensje wypłacać i to bez względu na to, gdzie poszczególne funkcjonariusze przed przybyciem na terytorjum Polski pełnili nowe obowiązki służbowe.

Wypłatę dokonywać będzie skarb Państwa Polskiego (z zastrzeżeniem późniejszego rozrachunku pomiędzy Polską a Rosją).

W tym celu osoby interesowane winny wnieść do inspektora skarbowego swego stałego zamieszkania prośby do której należy dołączyć dokumenty (dekret pensyjny i książeczka płatnicza) stwierdzające niezawodnie przyznane emerytury, w które to dokumenty są zaopatrzone przez władze byłego cesarstwa rosyjskiego osoby zainteresowane.

— Urządzenie gosp. żołnier. przy sztabie.

Sekcja gospód przy Kole polek oddziału Łódzkiego zwraca się z gorącą prośbą do społeczeństwa naszego o łaskawe nadsyłanie naczyń gospodarczych, a mianowicie: szklanki, kubki, spodki, łyżeczki, noże, widelce, talerzyki, garczki, kociołki, ścierki, ręczniki, stołki i td.

Wymienione przedmioty przyjmować będziemy z wielkim podziękowaniem, tak nowe, jak i używane pod adresem Aleje Kościuszki 26, koźary od 4 — 7 popoł.

— Sklepek dla żołnierza polskiego.

k) Koło panien z Tow. pomocy żołnierzowi polskiemu zakłada sklepik dla żołnierza polskiego, gdzie żołnierze mogliby nabywać niezbędne w życiu żołnierskim przedmioty i w tym celu organizatorki zwróciły się do magistratu o zatele.

— Zbor ewang.-reformow.

W niedzielę, d. 1 czerwca br., o godz. 10-ej rano w sali Zboru ewangelicko-reformowanego w Łodzi przy ul. Radwańskiej 33 odprawi nabożeństwo w języku polskim wraz z Komunią świętą, oraz konfirmację młodzieży, ks. Skierski Warszawa.

— Występy Operetki Polskiej.

W tych dniach zjeżdża do nas znana operetka Henryka Czarneckiego. Zespół operetki składa się z 70 osób, posiada własną orkiestrę i doskonały balet warszawski. Grane będą ostatnie nowości, jak to: „Róża Stambułu“, „Wieszczka Karnawału“ i wiele innych operetek, dotąd nie widzianych w Łodzi i Warszawie.

Po występach w Łodzi operetka wyjeżdża na sezon letni do Ciechocinka.

— Wznowienie działalności tow. cyklistów.

Tow. warszawskich cyklistów oddział w Łodzi, które w r. 1914 obchodziło uroczysty jubileusz 25 lecia, w czasie okupacji zmuszone było do zawieszenia swych czynności. Obecnie wznawia ono swoją działalność. W tym celu we wtorek, dn. 3 czerwca, w lokalu własnym, Piotrkowska 174, o godz. 8 wiecz. odbędzie się przedwstępne zebranie, na które proszeni są o przybycie wszyscy członkowie Towarzystwa.

Z prawdziwą radością witamy wznowienie tej sympatycznej i tak popularnej dawniej w mieście naszym instytucji.

— Zabawa.

Chór Maryański N. M. Panny organizuje dnia 1-go czerwca o godz. 2-ej po poł. zabawę w parku Wencji, na który złożą się: koncert, chóry, deklamacje i loterja fantowa, oraz odegrane będą dwie sztuki „Łobzowanie“ i „Podejrzana osoba“. Dziesięć procent dochodu przeznaczony jest na żołnierza polskiego.

— Zebrania.

Zebranie subjektów malarskich i lakierników, pierwsze po pięciu latach wojny, odbędzie się 1 czerwca o godz. 3-ej po poł., w domu przy ul. Kilińskiego 115.

W niedzielę, dnia 1-go czerwca 1919 roku, o godzinie 2-ej po południu w lokalu Polskich Związków Zawodowych przy ul. Główniej № 31 odbędzie się Ogólne Zebranie członków polskiego związku zawodowego brukarzy, betoniarzy i robotników ziemnych.

Zarząd prosi o jaknajliczniejsze przybycie członków.

— Grand hotel.

Zawiadamia nas zarząd Grand hotelu, że netylko nie otrzymuje 600 ton miesięcznie, ale nawet od trzech miesięcy nie otrzymał ani korca węgla i jest zmuszony nabywać drzewo do opalania.

— Sklepy żydowskie.

Pomimo zakazu otwierania sklepów w dni niedzielne i świąteczne, żydzi lekceważą ten zakaz i znów sklepy swoje w dniu te mają otwarte. Zabiegi komisarzy nic na to poradzić nie mogą, wypada chyba, żeby Sejm uchwalił odpowiednie prawo!

Czekamy na Sejm.

— Śmiertelny wypadek.

Przy ul. Zarzewskiej 33 z domu spadło drewno, które ugodziło przechodzącego 12 let. chłopca Józefa Czesnego tak nieszczęśliwie, iż zabity został na miejscu.

— Zamiast ulgi w cierpieniach — śmierć.

Przy ul. Kopernika 50 letni Tomasz Kuras, cierpiący na jakąś dolegliwość, udał się do znachora, który „poradził“ mu, przepisując jakieś korzenie do picia. Po wypiciu lekarstwa, chory nagle w strasznych cierpieniach wyzionął ducha. Lekarz pogotowia stwierdził otrucie, wobec czego wszczęto dochodzenie śledcze.

— Z ogonka do szpitala.

Znów notowano wypadki pogniecenia i zduszenia w ścisłości wśród ogonka przy sprzedaży ziemniaków na placu miejskim detalicznej sprzedaży ziemniaków przy ul. Ekaterynburskiej pod nr. 8. Z pomiędzy poszkodowanych lekarz pogotowia ratunkowego udzielił pomocy 15 letniemu Kazimierzowi Tarłowskiemu z ulicy Źródlanej nr. 9 i 20 letniej Julii Brzezińskiej, z ulicy Rajtera nr. 25. Brzezińska odwieziona nawet do szpitala przy ul. Drewnowskiej.

— Postrzelenie.

Do szpitala przy ul. Drewnowskiej przywieziono konduktora tramwajów podjazdowych, Ignacego Kowalczyka z Brusa Górnego, który przez nieostrożność postrzelony został w remizie konstantynowskiej.

— Dla b. żołnierzy.

Poborowi z Pabjanic z roczników 1896 i 1897, przy odbiorze artykułów złożyli z dobrowolnych ofiar na rzecz Komitetu Pabjanickiego byłych żołnierzy armii rosyjskiej 33 mk. 75 fen., za co Kom. składa im serdeczne podziękowanie.

— Z Rady miejskiej.

Najbliższe posiedzenia Rady miejskiej odbędą się w poniedziałek i czwartek, dnia 2-go i 5-go czerwca b. r. o godz. 6-ej po poł., w sali posiedzeń Rady miejskiej przy ul. Średniej № 14.

— Walka z gruźlicą.

Dzisiaj w Sekcji do walki z gruźlicą, ulica Dzielna № 28, odbywa się kwalifikowanie dzieci szkolnych, chorych na gruźlicę, do Sanatorium w Chojnach.

— Kampanja przeciwko słodcyzom.

k) Jak się dowiadujemy z komisariatu aprowizacyjnego, od 15 czerwca ma być wprowadzony w życie zakaz podawania cukru w cukierniach.

— Biesiada koleżeńska.

Dnia 3-go czerwca r. b. o godz. 7-ej wiecz. w Kasynie Ofic. 21 p. (Al. Szucha) w Warszawie odbędzie się „Biesiada Koleżeńska“ wojskowych (oficerów i żołnierzy) b. formacji polskich, podległych N. P. K. W., a znajdujących się na całym terenie b. moskiewskiego okręgu wojskowego, oraz osób cywilnych, przyjmujących udział w życiu tych formacji.

Po biesiadzie będzie przedstawiony model znaku pamiątkowego.

Zapisy wraz ze składką w sumie 20 mk. przyjmowane będą od dnia 1 czerwca włącznie w Warszawie, ul. Krucza № 49, m. 2, od 9-ej rano do 8-ej wiecz.

— Odczyt w tow. krajoznawczem.

We wtorek dnia 3 czerwca br. o godz. 8.15 wieczorem, w lokalu tow. Al. Kościuszki 17, odbędzie się miesięczne zebranie członków oddziału miejscowego, łącznie z członkami oddziału Tow. ochrony zabytków przeszłości.

Na zebraniu tym p. dr. Józef Piotrowski konserwator na okręg Łódzki z ramienia ministerstwa kultury i sztuki, mówić będzie: „o Zabytkach przeszłości, o rozciągnięciu opieki nad zabytkami przeszłości, oraz o ich konserwacji“.

— Wycieczka.

a) W ubiegły czwartek Łódzki oddział Tow. Krajoznawczego zorganizował wycieczkę zbiorową do Konstantynowa, Lutomińska i Aleksandrowa. Wycieczkownicy w liczbie 34 osób zwiedzili szczegółowo wymienione miejscowości.

— Ogólne zgromadzenie Stow. handlowców.

Proszą nas o poinformowanie, że ogólne zgromadzenie Stow. handlowców odbędzie się 12 czerwca (a nie 31 maja, jak było podane w ogłoszeniu) o godz. 6-ej wieczorem w lokalu Stow. Piotrkowska 108.

— Nowy magistrat.

k) W Zgierzu nowy magistrat składa się wyłącznie z Polaków, co zawdzięczać należy okoliczności, iż wszystkie stronnictwa polskie utworzyły fuzję. Szczegóły kampanji wyborczej przedstawiają się następująco: Początkowo istniały dwie listy wyborcze: frakcji zjednoczenia narodowego i P. P. S. Na kandydata pierwszej, dotychczasowego prezydenta Margońskiego Jana, z początku padło 8 głosów, zaś na kandydata P. P. S., Romana Izdebskiego — 9 głosów, zaś 7 radnych. N. Z. R. wstrzymało się od głosowania. Następnie jednak doszło do porozumienia i magistrat ukonstytuował się jak następuje: Prezydent Jan Margoński wszystkimi 24 głosami, wiceprezydent Stefan Tuszyński z P. P. S., ławnicy Kazimierz Wojciechowski i Władysław Cielecki z P. P. S. i S. Goszczyński z N. Z. R. Trzech radnych żydów i dwóch Niemców nie otrzymano wcale przedstawicieli w magistracie.

— Powstanie „Sokoła” w Zgierzu.

k) W Zgierzu powstało Tow. gimnastyczno-sportowe „Sokół”, do zarządu powołano osoby następujące: jako prezesa p. Ignacego Swiderskiego, wiceprezesa p. Józefa Krajewskiego. Na zebraniu organizacyjnym złożono zrazu 200 deklaracji członkowskich. Cwiczenia rozpoczęły się wczoraj, tj. w piątek i narazie odbywają się na podwórzu szkolnym gimnazjum.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski.

Dziś, w sobotę, teatr daje dwa przedstawienia. Po południu o godz. 4 po cenach najniższych okaże się wspaniały dramat H. Heijermanna pt. „Nadzieja” w doskonałej obsadzie, wieczorem zaś powtórzenie sztuki L. Andrejewa pt. „Profesor Storicyn” w wybornym wykonaniu całego personelu.

Jutro po poł. i wieczór teatr daje widowiska po cenach popularnych. Dane będą popołud. „Robert i Bertrand” wieczorem zaś „Balladyna”.

Z żałobnej karty.

ś. † p. Łucja Zenonowa Kon.

Bolesną stratę poniosło społeczeństwo nasze przez zgon ś. p. Łucji Zenonowej Kon.

Spiesząc z pomocą synowi, ułanowi legji akademickiej, złożonemu ciężką niemocą w jednym z kresowych szpitali, uratowała choremu życie, własne wszakże postradała, złożony swój na ołtarzu miłości i obowiązków matczynych.

Obdarzona niezwykłymi zaletami umysłu i duszy, chcąc dać wymowny wyraz tym uczuciom, jakie w szlachetnym swem sercu żywiła dla cierpienia ludzkiego, dla niedoli, zwłaszcza kobiecej, powołała swego czasu do życia wspólnie z ks. prałatem Wyrzykowskim ze wszechmiar pożądaną dobroczynną instytucję: „Schronisko Dobrego Pasterza”.

Iustytucji owej całą duszą oddana, poświęcała schronisku wszystek wolny czas i wszystkie siły. Niezadna rozgłosu i uznania, szła niezmordowanie ku umiłowanym przez siebie celom.

Odeszła, pozostawiając po sobie żal i uświadomienie, że społeczeństwo traci jedno z najszlachetniejszych, oddanych sprawie niedoli i cierpienia, gorąco miłujące i wielkie, ludzkie serce. — Cześć jej pamięci!

Jak gangrenują nas żydzi.

Już pisaliśmy o zgniliznie moralnej, którą szerzą żydzi wśród naszego społeczeństwa na każdym polu paskarstwa, łapownictwa, szpiegostwa, bolszewizmu itd., krzycząc przytem, że im się krzywdzi dzieje, a poseł Grünbaum woła w Sejmie, że Polska to piekło!

Rzeczywiście Polska zamienia się w piekło, boć ją do tego lucypery pchają.

Oto nowy przykład ohydnej zbrodni, straszego znęcania się żydowskiego nad biedną dziewczyną.

Pięciu żydów spotkało Stanisławę B. od pozorem polewania kwiatów ściągnęło ją na kierkut i tam dokonano na niej defloracji i haniebnego gwałtu, podczas którego kilku trzymało dziewczynę i inni dopuszczali się niegodnego czynu.

Warszawa, 30 maja. (PAT.) Początek posiedzenia sejmowego o godz. 4 min. 15.

Poskromiony Machabeusz.

Po odczytaniu interpelacji marszałek zawiadamia izbę o wyroku sądu najwyższego w sprawie mandatu pos. Noacha Priłuckiego.

O Instytut geologiczny.

Z porządku dziennego referował sprawę uruchomienia państwowego instytutu geologicznego p. Radziszewski. Instytut ten otwarty już został 7 maja. Chodzi o danie mu możności szerszego rozwoju. Wnioski komisji bez dyskusji przyjęto.

Kredyt pół miljarda.

Drugim punktem była sprawa dalszego kredytu dla skarbu państwa w kwocie 500 milionów mk.

Pos. Wojdaliński oświadcza, że z poufnych wyjaśnień rządu wiadomo, że niedobór nasz wynosi 2 miliardy marek. Z naszych normalnych dochodów pokrywamy tylko 5 część naszego budżetu. Resztę musimy pokryć z pożyczek. Tłumaczy się to oczywiście tem, że państwo musi zorganizować administrację, ożywić przemysł i handel, odbudować kraj i jednocześnie jeszcze prowadzić wojnę na różnych frontach. Dotąd nie ściągnięto nawet tych dochodów, które już istnieją. Później będzie bardzo ciężko to wszystko płacić. Większość komisji proponuje upoważnić ministra skarbu do zaciągnięcia krótkoterminowej pożyczki w kasie pożyczkowej w kwocie pół miljarda, a dalej proponuje rezolucję:

1) wzywa się rząd, aby do dnia 1-go czerwca przedłożył Sejmowi plan budżetu za pierwsze półrocze 1919, 2) wzywa się rząd, aby jaknajwcześniej przedłożył Sejmowi preliminarz budżetu za drugie półrocze 1919, 3) wzywa się rząd, aby przystąpił natychmiast do jaknajenergiczniejszego ściągnięcia obowiązujących podatków.

Wniosek mniejszości.

Pos. Osiecki przedstawia wniosek mniejszości komisji, według którego upoważnia się ministra skarbu do zaciągnięcia pożyczki tylko w wysokości 400 milionów marek. Przed chwilą minister zakomunikował, że komisja zaraz budżet otrzyma.

Ale jest to budżet za pierwsze półrocze, które się kończy za miesiąc. W tych warunkach przedstawienie budżetu jest tylko fikcją.

Wadliwe ściągnięcie podatków.

Pos. Kiernik mówi: jest rzeczą niestychaną, aby w państwie takim jak Polska do dziś Sejm nie miał przynajmniej prowizorycznego planu finansowego. Mówca wytyka dalej, że ściągnięcie podatków jest u nas bardzo zaniedbane. Tylko Galicja i Poznańskie są pod tym względem aktywne.

Wniosek komisji uchwalony.

Izba uchwaliła wniosek większości komisji, przyznającej kredyty półmiliardowy. Uchwalono także 3 rezolucje. Ostatnią z dodatkiem, że wzywa się rząd, aby przystąpił natychmiast do jaknajenergiczniejszego ściągnięcia obowiązujących podatków.

Z SEJMU.

(Posiedzenie wczorajsze.)

Kredyt dla przemysłu.

Izba przystępuje do 3-go punktu porządku dziennego, t. j. do sprawy kredytu 75 milj. dla wielkiego przemysłu i 25 milj. dla rękodzielni-ków-

Nowa inicjatywa biurokracji.

Pos. Rudnicki oświadcza, że sprawa kredytu leży w interesie państwa. Inaczej zapatrjuje się na tę kwestję mniejszości komisji, t. j. socjaliści i s-ka, która zastrzega przy udzielaniu kredytu ingerencję ministerstwa ochrony pracy, a nawet związków zawodowych. Wniosek to niebywały w żadnym państwie. Jest to nowa instancja biurokratyczna, która by działała oprócz 2 ministerstw.

Pos. Szerkowski oświadcza, że ustawa powinna w interesie samego państwa wyraźnie zabezpieczyć interesy robotników. Mówca oświadcza, że związki zawodowe winny być uznane przez państwo za organizacje kompetentne do wydawania opinii.

Pos. Majewski: Od 4 miesięcy przemysł czeka na pożyczkę, która jest potrzebna dla jego uruchomienia.

Pos. Wasilewski (PSL-Thugutt) oświadcza, że do ustawy o dopuszczeniu robotników do udziału kontroli zysków i udziału w zyskach klub mówcy przywiązuje wielkie znaczenie.

Straty Łodzi.

Pos. Brun przedstawia izbie spis dokładny dokonanych przez Niemców rekwizycji. I tak z generał-gubernatorstwa warszawskiego zabrano żelaza około 82 milj. kilogramów, cyny, cynku okowiu przeszło 19 milj. klg., miedzi przeszło 7 milj., skór bydłych 800,000 sztuk, skór ni-podeszwy już gotowe 2 milj. klg., pasów transmisyjnych 890,000 klg. Z Łodzi samej jak wyliczono, wedle prawdopodobieństwa wywieziono pasów 114,000 klg., t. j. odległość z Warszawy do Petersburga. Drzewa z 7 tylko majątków, z których są cyfry, 44,700 wagonów, tłuszczów i olej 1 milj. klg., bawełny 9/10 milj. klg., wełny prawie 10 milj. klg. Za te wszystkie rzeczy nie zapłacili przemysłowcom ani złamanego szeląga. Przed przybyciem Niemców rosjanie wywieźli jakich 1000 wagonów surowców, a prócz tego różni przemysłowcy musieli przenieść do Rosji znaczną część swoich fabryk dla dokończenia obstalunków. Mówca jest za zatwierdzeniem ustawy, a przeciw poprawkom mniejszości.

Inicjatywa N. Z. R.

Pos. Festerkiewicz w imieniu N.Z.R. przychylił się do wniosku mniejszości, w szczególności także do poprawki pos. Wasilewskiego, aby podnieść z 25 milionów na 50 milionów Uchwalono zamknięcie dyskusji.

Minister handlu i przemysłu Hącia: W je-dnej i drugiej ustawie przebiega się myśl, że są to pożyczki zwrotowe, które nie mogą być obarczone rozmaitymi przepisami, decyzją ministerstwa pracy w sprawach tego kredytu jest zbyteczna i komplikuje sprawę.

Przyjęcie wniosku.

Izba za pomocą głosowania przez wychodzenie drzwiami przyjmuje 107 głosami przeciwko 92 pierwszą część poprawki co do ingerencji ministerstwa pracy. Dalej przyjmuje izba poprawki posła Wasilewskiego oraz jego rezolucję poczem całą ustawę en bloc z wyjątkiem poprawek mniejszości do ustawy 2-ej.

Punkt 4-ty porządku dziennego został odesłany do komisji, punkt 5-ty odroczonej.

Odczytano kilka wniosków, które marszałek bez dyskusji odsłał do komisji, m. i. wniosek rządu o tymczasowym dodatku drożyznianym dla oficerów i żołnierzy. Sejm przyjął nagłość wniosku pos. Załuskiego co do racjonalnego postawienia pomocy sanitarnej w armji.

Następne posiedzenie we wtorek.

Nowa republika.

Nauen, 28 maja. (PAT.) Według pogłosek coraz częściej powtarzanych, we wtorek po południu miała być ogłoszona w Koblencji republika nadreńska. Na skutek tych pogłosek w Kolonji wybuchł strajk. W manifeatacjach robotnicy protestują przeciwko ogłoszeniu republiki nadreńskiej.

ś. † p.

JÓZEF WOŁCZASKI

kapral 4 dywizjonu taborów, po krótkich cierpieniach zmarł dnia 28-go maja, w wieku lat 22.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w kaplicy na Starym cmentarzu katolickim w sobotę, dnia 31 maja, o godz. 10¹/₂ rano, po którym nastąpi złożenie zwłok do grobu rodzinnego. Na smutny ten obrzęd zaprasza

1005-1

M A T K A.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę synowi i bratu naszemu ś. p.

Józefowi Gramszowi

zmarłemu tragicznie żołnierzowi-słuchaczowi Szkoły Podoficerskiej w Łodzi

a w szczególności kapelanowi wojskowemu ks. W. Olesińskiemu za piękne słowa pociechy nad mogłą i urządzenie pogrzebu, ks. dziekanowi Swiniarskiemu, ks. R. Koneckiemu, por. Małowiejskiemu i kolegom ze szkoły Podoficerskiej, jako też otkęstrze wojskowej z Łodzi składamy serdeczne „Bóg zapłać“

1008-1

R O D Z I N A.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom męża i ojca naszego ś. p.

Kazimierza Kosińskiego

a w szczególności Sekcji pomocniczej Zw. Kolejarzy Łodzi kaliskiej, jak również wszystkim kolegom, przyjaciółom i współtowarzyszom pracy za wyrazy współczucia składamy serdeczne „Bóg zapłać“

992-1

Zona i dzieci.

Wszystkim, którzy brali udział w wyprowadzeniu drogich nam zwłok ś. p.

Gierardy-Marji Cezakówny

w dniu 27 maja, w szczególności ks. Wilkowi, przełożonej pensji p. Miklaszewskiej, koleżankom, krewnym i znajomym składają stroskani rodzice, brat i siostra serdeczne „Bóg zapłać“.

997-1

Kontrpropozycje niemieckie.

Paryż, 30 maja (PAT.) We czwartek upłynął termin wyznaczony rządowi niemieckiemu. Według „Petit Parisien“ treść kontrprojektu niemieckiego znana jest z Berlina i Waszyngtonu. Oto najważniejsza treść tych kontrpropozycji: Zapłacenie odszkodowania 20 miliardów do r. 1926 maksymalna suma odszkodowania ma wynosić 100 miliardów, ewakuacja okolic okupowanych w ciągu 6 miesięcy, przyjęcie Niemców do ligi narodów i powierzenie im mandatu nad ich daw-

nymi koloniami. Dalej Niemcy zgadzają się na zmniejszenie swojej armii do 100,00 ludzi. Zrzekają się Alzacji, Lotaryngji i większej części Poznańskiego. Zapewniają Polsce dostęp do morza w Gdańsku, Kłajpedzie i Królewcu. Godzą się oddać Szlezwig Danji. Na wydanie kolonii godzą się z warunkiem zachowania protektoratu z ramienia Ligi narodów. Pozatem kontrpropozycje zawierają odmowę wydania Wilhelma i poniesienia odpowiedzialności za wojnę.

Z konferencji pokojowej.**Rozpatrywanie aktów niemieckich.**

Paryż, 30 maja. (PAT.) Radio pozn. We czwartek zebrał się szefowie rządów amerykańskiego, francuskiego, angielskiego i włoskiego celem rozpatrzenia tych kontrpropozycji niemieckich, które już przetłumaczono. Wieczorem tego dnia zebrał się premierzy ponownie celem rozpatrzenia dalszych kontrpropozycji niemieckich.

O zagłębnie Saary.

Paryż, 24 maja. (PAT.) Rada 4-ch rozpatrywała zmiany dotyczące zagłębnie Saary. Na mocy tych zmian Niemcy zmuszone będą wykupić zagłębnie w razie gdyby plebiscyt wypadł na ich korzyść, płacąc złotem.

Vae victis.

Paryż, 30 maja (PAT). Omawiając przyszłe pertraktacje z Turcją i Bułgarią zaznacza „Journal de Debat“, że jednemu i drugiemu państwu należy warunki podyktować, a nie wdawać się w jakąkolwiek dyskusję. „New York Harad“ dowiaduje się, że natychmiast po przedłożeniu warunków pokojowych Austrii i Bułgari.

Doręczenie.

Paryż, 30 maja (PAT). Oficer misji przy delegacji pokojowej niemieckiej pułk. Henry, który przybył do Paryża wczoraj, wręczył sekretarzowi konferencji pokojowej o godz. 2-jej m. 15 popołudniu drugą część kontrpropozycji niemieckich. Dokument obejmuje około 150 stron. Pierwsze 88 stronnic pierwszej części są litografowane i odbite na zwyczajnym papierze. Wobec tego że kontrpropozycje zostały zredagowane w języku niemieckim, tłumacze wzięli się natychmiast do tłumaczenia na język francuski i angielski.

Zdobycz.

Paryż, 30 maja (PAT). Na podstawie układu, zawartego w radzie „4-ch“, mocarstwa sprzymierzone zdecydowały, że wszystkie okręty odebrane Niemcom umieszczone będą w zato-kach amerykańskich.

Przyjemność na raty.

Paryż, 30 maja (PAT). Dziś w piątek została doręczona delegacji austriackiej pierwsza część preliminarzy pokojowych obejmujących

klauzule terytorjalne morskie i napowietrzne. Klauzule finansowe i ekonomiczne doręczone będą później.

Co z tego wyniknie?

Berlin, 30 maja (PAT.) „Berliner Tageblatt“ komentując głosy prasy francuskiej zapowiada, iż Niemcy podpiszą pokój, zaznacza wyraźnie, że prasa zagraniczna oddaje się złudzeniu, przypuszczając, że Niemcy podpiszą traktat. Polega to zdaniem „Berliner Tageblattu“ na nieścisłej ocenie istotnego stanu rzeczy.

Różność w armji.

Warszawa, 30 maja. (wł.) Wszystkie oddziały armji polskiej zostają zrównane w prawach z legionistami.

Powrót drużyn.

Poznań, 30 maja (PAT.) W najbliższym czasie wracają do Wielkopolski drużyny poznańskie, które walczyły pod Lwowem. Wytworzył się komitet, który zajmie się powitaniem tych wojsk.

Nowe mianowanie.

Warszawa, 30 maja. (wł.) Na miejsce d-ra Habicha mianowany został członek misji polskiej paryskiej dr. Wlelowiejski.

W kwestji odbudowy Kalisza.

Warszawa, 30 maja. (wł.) Przybyła tu delegacja w kwestji odbudowy Kalisza, która reprezentuje 54 związki.

Zaboreczność czeska.

Warszawa, 30 maja. Czesi prowadzą politykę swoją w tym kierunku, aby przez kraje słowackie i ruskie połączyć się z Rosją.

Jak blagowały dawniej komun. niemiec.

Nauen, 30 maja (PAT.) Straty niemieckiej marynarki podczas wojny wynoszą łącznie: 1 okręt linjowy, 1 krążownik bojowy, 6 starszych krążowników pancernych, 3 nowoczesne, 10 starszych krążowników, 7 kanonierek, 3 kanonierki rzeczne, 39 kontrtorpedowców, 21 wielkich i 41 małych torpedowców, 28 poszukiwaczy min, 9 krążowników pomocniczych i 199 łodzi podwodnych.

Zasłużony odpoczynek.

Nauen, 30 maja (PAT). Marszałek Hindenburg zamierza udać się na dłuższy wypoczynek do Szwajcarii. Hindenburg korzystał tylko raz jeden w ciągu całej wojny z 14-dniowego wypoczynku.

Wszyscy chcą być niezależnymi.

Berlin, 30 maja (PAT). Pisma donoszą o pewnych dążeniach ludności prowincji nadreńskich do niepodległości. Pruski prezydent ministrów Hirsch zaznacza, że rząd użyje wszelkich środków, ażeby zapobiedz ewentualnej zdradzie stanu.

Radykalne zarządzenie.

Nauen, 30 maja (PAT). Wobec groźby robotników niemieckich, zatrudnionych przy elektrowni „Kröfel“, zapowiedział komendant belgijski, że żądania robotników będą rozpatrzone. Jeśli robotnicy pomimo to porzucą pracę, to 30 z nich będzie rozstrzelanych. Pogrożka poskutkowała, strajku nie było.

Socjalistyczna wolność przekonania.

Berlin, 30 maja (PAT.) Radio pozn. Proces przeciw Ledebourowi przeciągnie się. Wniosek o wypuszczenie Ledeboura tymczasowo na wolność odrzucono.

Rosja się buduje.

Paryż, 30 maja (PAT.) Pierwszym ambasadorem rosyjskim rządu Kołczaka przy rządzie serbskim został mianowany Winstrandman.

Czy tak było napowno?

Prezydent Paderewski, który przed kilku dniami przybył do Paryża, oświadczył w rozmowie z przedstawicielami „Matina“ między innymi: Na wschodzie Polski są rozległe obszary, o których nie można dowolnie stanowić. Są to obszary polskie pod względem cywilizacji, lecz etnograficznie polsko-litewskie na północy, a polsko-ukraińskie na południu. Znam tylko jeden sposób, który może zdecydować o losie tych prowincji. Sposób prezydenta Wilsona.

Narodowości interesowane powinny same zdecydować o swej przyszłości, program, który Polska przedkłada entencie, jest bardzo prosty. Trzeba ludności Litwy i Galicji wschodniej dać możność głosu, zagwarantowawszy jednocześnie odpowiednie warunki. Samo jednak przez się jest zrozumiałe, że plebiscyt ten będzie jedynie możliwy, jeżeli oba obszary uwolnione będą od władzy obcej. Jedynie też w celu umożliwienia zastosowania zasad Wilsona postanowił rząd polski wyprawę na Wilno, ażeby wyprzeć z tego miasta obcą czerwoną gwardję. Z drugiej strony zmusiły nas bandy bolszewickie, terroryzujące ludność w Galicji wschodniej i bombardujące miasta, palące wsie i mordujące mieszkańców, do akcji w tej dzielnicy.

Teraz nasza działalność wojskowa jest prawie ukończona. Litwa i Ruś są wolne i mogą dać wyraz swojej woli i zdecydować o swoich

losach. Oto rezultat pracy naszego rządu i naszych wojsk, które spełniają nasz program polityczny, jednak z tym warunkiem, że program ten będzie potwierdzony przez naszych sprzymierzeńców.

Uroczystość dni w Wielkopolsce.

W czwartek odbyła się w Biedrusku uroczystość zaprzysiężenia trzeciego pułku strzelców wielkopolskich.

Mszą polową odprawił w obecności ks. prymasa Dalbora, ks. kanonik Łukomski, poczem po patriotycznym przemówieniu dziekana wojsk polskich Dykierta odebrał przysięgę od szeregowców i dowódców pułku. Pani Krasiewiczowa, panna Łuśniczanka, pani Dowbor-Muśnicka i Wanda Brzeska wręczyły generałowi Dowbor-Muśnickiemu wspaniałą sztandar, jako dar Wielkopolski. Następnie odbyło się przyjęcie w zamku biedruskim.

W uroczystości brali udział także członkowie misji ententy z pułk. Marquet i Tonino na czele.

Wczoraj odbyła się w Poznaniu na dworcu przed dawnym pawilonem cesarskim uroczystość poświęcenia pierwszych polskich pociągów pancernych zbudowanych w Wielkopolsce. W uro-

czystości brali udział przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych oraz tysięczne rzesze ludu, a także członkowie misji ententy. Cereemonji poświęcenia dokonał ks. Dykiert, nadając pociągom miana „Danuty“ i „Rzepichy“.

Zaznaczyć należy, że pociągi zbudowane zostały przez siły miejscowe. Zebrani wznosili okrzyki na cześć pracowników, którzy pracowali dniami i nocami, ażeby w krótkim czasie dokonać tego dzieła.

Czyby nie można?

Czyby Rada miejska nie zechciała zająć się przemianowaniem moskiewskiej nazwy ulicy Ekaterynburskiej na jaką inną?

Ulica zasługuje na specjalne uwzględnienie choćby dla tego, że przy niej mieszczą się kościoły wojsk polskich, a obecnie również kościół garnizonowy. Czyby nie nadać jej nazwy Lisa Kuli lub Hallera, poległego na granicach Księstwa Cieszyńskiego?

Odpowiedź Redakcji.

Panu W. Jeleckiemu. Pan minister Linde ma swoje biura na poczcie warszawskiej. Nazwiska dyrektorów poczty nie posiadamy.

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność m. Łodzi i jego okolic, iż z dniem 2 czerwca r. b., przy ul. Piotrkowskiej 109,

Zakład Szewcki,

który będzie zaopatrzony w obuwie wszelkiego rodzaju fasonów—od najskromniejszych do najwykwintniejszych.

Mam nadzieję, iż sumiennym wykonaniem, jak również wyborowym towarem, wielce zadowolnię swych Szanownych klientów, co zaufaniem swoim dopomogą mi zapewnić byt i powodzenie.

Polecając się łaskawym względem, pozostaję z wysokim szacunkiem
Józef Nagler.
(Szewc z Warszawy).

978 2

Uczeń

do lat 15-tu, ze średnim wykształceniem, uczelnych rodziców, **POTRZEBNY** na praktykę do biura. Oferty składać w „Rozwoju“ pod lit. „W. Z. 65“, 993 3

Nadzwyczajne miesięczne ZEBRANIE Majstrów Szewckich.

Dnia 1 czerwca b. r. w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej Nr. 95 o godz. 5 po poł. odbędzie się Nadzwyczajne zebranie w sprawie załatwienia domownictwa. 1001 1

Do wynajęcia sklep

szewcki z wyrobioną klientelą. Wiadomość w „Rozwoju“. 0

Edward Groszlik

BIURO CHEMICZNE Łódź, ulica Wólczańska Nr. 149. **Warszawa** Zarząd: ul. Bracka 18. Tel. 26097. Ekspedycja i Składy: ul. Elektoralna Nr. 5. Tel. 40753. **Kupuje i sprzedaje** produkty chemiczne, farby anilinowe, oleje, gumy, wosk etc. 957 : 1

Kupię dom murowany na rozbiórkę

Oferty z podaniem ulicy oraz wielkości domu w Rozwoju pod „Cegła“. 964-3

Kupię drut gruby

stary, średnicy 2 do 7 mm. Oferty w „Rozwoju“ pod „Alfa“. 976 0

Zawiadomienie.

Niniejszym podajemy do wiadomości Sz. Interesantów, że z dn. 1-go czerwca r. b. uruchamiamy w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 202

pod firmą „J. Wójcicki i Fiara“ Warsztat Reparatywny Samochodów,

motorów pługowych, łódzkowych, stacjonarnych (stał) motocykli, rowerów, maszyn i wszelkich innych maszyn i silników spalinowych. Warsztat przyjmuje również wszelkie inne roboty, w zakresie mechanicznego ślusarstwa wchodzące.

Polecając się łaskawym względem Sz. Klientów, pozostajemy z wysokim szacunkiem
908 2 **J. Wójcicki i Fiara.**

W niedzielę, dnia 1-go czerwca r. b., o godz. 2-iej po poł., w sali Resursy Rzemieślniczej, przy ul. Kilińskiego Nr. 117, odbędzie się

Doroczne Zebranie

Członków Stow. Spożywc. „Łączność“. Przy wejściu na salę należy okazywać książeczki członkowskie. 998 1 **ZARZAD.**

Sklep Komisowo-Handlowy

„REKORD“

148. Piotrkowska 148. 911 8 Poleca wszelkiego rodzaju towary, jak: Manufaktury, Galanterje, Obuwie, oraz dodatki krawieckie i wszelkie inne artykuły. Przyjmuje wszelkiego rodzaju towary na sprzedaż komisową.

Zawiadomienie.

Stosownie do porozumienia Zarządu Stow. właścicieli zakładów kulinarnych i Związku Zaw. kelnerów łódzkich, postanowiły: Od dnia 1 czerwca r. b. we wszystkich restauracjach, mleczarniach i jadłodajniach za usługę kelnerzy będą doliczali do rachunków:

10%

do ogólnej sumy. Napiwki dodatkowe przyjmowane nie będą. 999 1 **Zarząd Stow. Właśc. Zakł. Kulinarnych i Zarząd Zw. Zaw. Kelnerów Łódzkich.**

6-klasowa Szkoła Handlowa

Łódzkiego Towarzystwa Szerzenia Wiedzy Handlowej (ul. Długa Nr. 45).

Egzaminy wstępne przedwakacyjne do kl. wstępnej I, II i III rozpoczną się dnia 2 czerwca r. b.

Podania przyjmuje kancelarja Szkoły **codziennie** w godzinach biurowych. 999 1

Dziś, o godz. 8 wieczorem w sali Koncertowej przy ul. DZIELNEJ Nr 18 **POLSKI ASTROLOG** wybitny

wyglasi odczyt

1002 1

O ASTROLOGII

Program niezwykle barwny i interesujący, urozmaicony będzie przezroczami.

Bilety od rana są do nabycia w kasie sali Koncertowej.

Helenów.

Niniejszem zawiadamiam Sz. Publiczność, iż w restauracji mojej od soboty, t. j. 31 b. m. codzień po poł. od 4-iej przygrywać będzie **SEXTET SALONOWY.**

Z poważaniem

A. Braune.

W sobotę, 31 b. m. NASTĄPI OTWARCIE

MLECZARNI w górnym osrodku.

UWAGA. W każdą niedzielę i święta podwieczorki z tańcami. 996 2

Stanisław Goszczyński

(Biuro Piotrkowska 108, w podwórzu)

Reprezentant (wylączny sprzedawca) fabryki tektury (papy) smołowcowej
Polskiego Towarzystwa Gazowniczego w Łodzi

posiada na składzie papę w najlepszym gatunku,
po cenach fabrycznych konkurencyjnych.

Odsprzedawcom, przy obstalunkach większych, ustępstwo. 977:1

Lokal frontowy po Restauracji

zdatny na duży sklep lub restaurację, czy inny użytek, jest od 1 lipca do wynajęcia w domu przy ul. Piotrkowskiej 17. Tamże lokal po hotelu z 30 pokoi na 1 piętrze poprzecznej oficyny, zdatny na hotel, biura, pensję, lub szkołę i t. p. oraz inne lokale również od 1 lipca b. r.

DO WYNAJĘCIA.

Wiadomość na miejscu w kancelarii domu od 9-aj rano do 12 w poł. i od 3 po poł. do 8 wieczorem.

Zarząd domów rodziny Wernerów
Piotrkowska 17.

965 2

Okazyjna sprzedaż
bizuterji, 990-18

Płace najwyższe ceny

za brylanty, perły i złoto egz. od 1900 r.
ZAKŁAD JUBILERSKI
F. DĘBOWSKIEGO, Piotrkowska 186.

W niedzielę, dnia 1-go czerwca, o godz. 4-iej po południu,
w lokalu Handlowców Polskich
ul. Piotrkowska № 108, staraniem szkoły śpiewu M. WILKOSZEWSKIEJ, odbędzie się

Podwieczorek Muzyczny

po cenach popularnych, młodzież szkolna i wojskowi niższej rangi, płacą połowę.

Bilety do nabycia w dzień podwieczorku od godz. 3-iej na miejscu. 900 1

Drobne ogłoszenia:

Kupno:

A.A. Kupuje kwity lombardowe, złote, srebrne wyroby, zegary, zegarki. Brzezińska 10, Jan Placek. 2901-2

Czełnki stare, zużyte kupuje Administracja „Rozwoju”. 959-0

Kupię plac w Łodzi lub ziemską majątność, do 8 tysięcy marek. Oferty lub osobiście: Sienkiewicza 29-10, obiady od 1/2 do 2 po południu. 2887-sp2

Kupuję różne resztki płacę najk lepsze ceny. Kilińskiego 40 m. 10, II piętro front. 2652-3

Maszynę przedziałniczą na len kupię. Listownie z podaniem ceny: F. Szychala, wieś Klonowa, pow. Sieradzki, poczta Lututów. 2869-1

Sprzedaż:

A.A. Meble sprzedaje: szafy, łóżka, kredensy, otomany, garnitur cały, lodownię oraz pianino. Piotrkowska 108. Przędziecki. 2891-5

A.A.A. Obrączki złote od 40 marek para, pierścienki, kolczyki duży wybór, gwarancja za złoto 66 próby, zegary ścienne, zegarki, najtaniej bo w mieszkaniu prywatnym. Jan Placek, Brzezińska 10. 2900-10

A) Łóżka, materace, szafy, bieleżniarki, otomane, lustra, biurko szafkowe, stół, krzesła, wieszak, rogi jelenie, słupki, etażerki, komode, wyprzedam zaraz tanio. Piotrkowska 223-3 I p. front. 2800-2

A. Łóżka, szafy, bieleżniarkę, kredens, stół, krzesła, otomane, komode, salon, sprzedam. Karola 8-14, lewa oficyna I piętro. 2835-1

A. Do sprzedania solidnej roboty: szafy, łóżka, stoły, krzesła oraz sypialnie dębowe. Radogoszcz, Zgierska 112, Kaczorowski. 2926-nw3

A kuszerka Nowakowska mieszka obecnie Dzieła 54. 2924-ncs12

Dom murowany o 5-ju mieszkaniach z ogrodem do sprzedania. Wiadomość na miejscu w Chojnach przy ul. Mickiewicza № 49. 2927-5

Dom murowany do sprzedania w Chojnach. Wiadomość u Leona Lipkowskiego, ul. Woźna № 35, II piętro. 2911-3

Kupuję srebrne RUBLE

Wiadomość w administracji „Rozwoju”. 675 0

Różne lokale do wynajęcia.

Wiadomość w „Rozwoju”. 0

LANDO

na gumach

w dobrym stanie do sprzedania. Łąkowa 1. 954-1

Dr. Zygmunt Ługowski

Choroby kobiece i akuszerja
Przyjmuje od 4-7 p. p. 885-2

ul. Konstantynowska № 31.

Do sprzedania zakład pogrzebowy. Oferty proszę składać w administracji Rozwoju pod „L. L.” 2870-2

Do sprzedania sklep korzenny. Milsza 24. 2789-3

Dom murowany parter i piętro, z ogrodem, przy Szosie Pabjanickiej, obok ogrodu Weneccji do sprzedania za mk. 32,000. Wiadomość: Nawrot 56, sklep galanteryjny. 3865-1

Kapelusze damskie tanio sprzedaje. Ul. Pusta № 1, wejście przez furtkę. 2917-3

Wase «National» sprzedam zaraz. Przędzalniana 64, Lutrosiński. 2888-2

Kredens, stół, otomanę, krzesła, biurko, szafy, maszynę dobrą do szycia, sprzedam. Kilińskiego № 107 m. 27. 2820-p.s1

Losy do 5 klasy są do nabycia w Administracji Rozwoju.

Meble przedwojenne, sypialnia cytrynowa, 2 sypialnie amerykańskiej sosny, pokój stołowy dębowy, z powodu likwidacji, tanio sprzedam. Rozwadowska 56, u stolarza. 2590-swp.pcn2

Rower mało używany sprzedam. R Wólczńska 225 m. 19, od 6-8 wieczór. 2835-1

Rower zaraz do sprzedania tanio z powodu wyjazdu. Ulica Wolborska № 42 m. 16. 2908-1

Restauracyjne urządzenie z drugiej ręki restauracji sprzedam. Wiadomość: Ruda Pabjanicka, dom Solncewa, Grzybowski. 2895-s1

Pury miedziane 3/4, cała średnicy do sprzedania u gospodarza. Zarzewską № 15. 2922-3

Sprzedam 15 mórg ziemi z budynkami. Wiadomość na miejscu w Nowej Woli Zaradziskiej gminy Widzew pod Pabjanicami. Wincenty Knetsch. 2903-3

Sklep spożywczy do sprzedania. Radwańska 17. 2801-2

Sprzedam sklep spożywczy. Rozwadowska 18. 2785-2

Sklep do sprzedania. Ulica Przejazd № 14 II piętro, front. 2885-1

Urządzenie sklepowe sprzedam. Nowo-Krótką 20 m. 18. 2860-1

Urządzenie pralni parowej do sprzedania, składające się z 3 maszyn do prania, 2 centryfug, 1 magli kołowej i ręcznej, 1 magli poruszanej walcami parowymi oraz kilka mniejszych przyrządów. Tamże do sprzedania większa ilość puszek blaszanych nadających się do cukierków. Blizsza wiadomość: Ignacy Rand, Podgórze-Kraków, ul. Przy Moście 1, tel. 1186. 2477-ss1

Wóz lekki na jednego konia sprzedam. Radwańska 25. 2912-2

W Zakopanem willa „Cicha”, pokoje umeblowane z utrzymaniem lub bez. Blizsze informacje: Łódź, ul. Andrzejka 9 m. 13 II piętro. 2898-2

Różne:

Chętnie bym przystąpiła do spółki restauracji 2-go rzędu, jadłodajni lub mleczarni z dostawą produktów wiejskich. Łaskawe oferty sub „M. N.” w Rozwoju. 2875-1

Dnia 28 na ulicy Widzewskiej, o godz. 2-iej, na 4-ce znaleziono portmonek. Poszkodowanego proszę się zgłosić na Nowo-Zarzewską 24, do gospodarza Gwiazdowskiego. 2921-1

Hiromantka studjowała w Paryżu. Odgaduje: procesy, kradzieże, obroty handlowe, zdolności, choroby i miłość. Juliusza 15-46, prawa oficyna, II piętro. 2748-4

Je donne des legons de francais. Wólczńska 137, demeuré 59. 2797-1

Karety i powozy do wynajęcia w zakładzie pogrzebowym. Ul. Sienkiewicza № 39. 2855-2

Potrzebna dziewczyna do sprzątania. Piotrkowska 75 m. 4, II piętro. Antczakowski. 2905-1

Potrzebna dziewczyna lub młoda kobieta do roboty na wieś. Wiadomość: ul. Krótka № 8 m. 15. 2919-2

Pomocnik mierniczy potrzebny u geometry K. Jasińskiego, ul. Radwańska № 3 m. 8. 2895-wc5

Pokój umeblowany z oddzielnym wejściem, światłem i usługą jest do wynajęcia. Rozwadowska 6 m. 4, I piętro, wejście z podwórza. 2873-1

Panienska z 7-10 klasowym wykształceniem, skromnych wymagań, poszukuje kondycji na na wsi. Łaskawe oferty proszę składać pod lit. „A. G.” do adm. Rozwoju. 2882-j5

Uczeń klasy VII, polak, z inteligentnego domu, wyjedzie na kondycję. Wiadomość: Przejazd 51-12. 2845-s1

Z powodu wyjazdu odstąpię zaraz 4 pokoje z kuchnią i wszelkimi wygodami wraz z całkowitem umeblowaniem. Wiadomość: W-ny St. Kubiak, Al. Kościuszki № 41. 2892-1

Zagubione dokumenty.

Adam Majera zagubił kartę węglową wydaną za № 1402. 2897-1

Dziedzic Marjanna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2925-3

Elza Wilke zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2876-1

Franciszek Mularczyk zagubił paszport niemiecki wydany w gm. Ruda Maleniecka. 2920-3

Feliks Beda zagubił 2 paszporty niemieckie wydane w Łodzi i karta wojskowa i pieniężna z komitetu bezrobotnych. 2914-3

Grus Marjanna zagubiła paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 2866-1

Ignacy Zakrzewski zagubił paszport rosyjski wydany w Łodzi. 2890-3

Józwiak Marja zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2910-3

Kacprzak Anna zagubiła paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 2923-3

Krysiński Władysław zagubił kartę węglową wydaną w Łodzi. 2928-1

Ksieniec Walenty zagubił legitymację chlebową. 2918-1

Klilianowicz Helena zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi, legitymacja chlebową i karta pieniężna z komitetu bezrobotnych. 2902-1

Rygalski Jakób zgubił portfel z pieniędzmi i różne dokumenty. 2839-1

Słuzińska Helena zgubiła kartę węglową. 2916-1

Stanisława Skórczyńska zagubiła kartki cukrowe i chlebowe wyd. na 6 osób. 2898-1

Wiktorja Frontczak zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2909-3

Wyczalkowskiemu Wacławowi skradziono paszport niemiecki wydany w Warszawie, legitymację kolejową, bilet członkowski i bilet loteryjny № 58978. 2904-3

Zentkowski Michał zgubił kartę węglową. 2915-1

Zaginął weksel na 50 rubli zrowany przez Antoniego i Marję Wójcików. Ostrzegam przed nabyciem takowego, gdyż jest nieważny. 2824-1

Zaginęła karta węglowa na imię Franciszki Szuflet. 2915-1

Zaginął paszport niemiecki rodzinny na imię Marji Trzciskiej, Bronisława, Stanisławy, Tadeusza, Heleny, Jana, wydany w Łodzi. 2907-2

Zaginęła karta zapomogowa na imię Wincentego Skoczylasa. 2906-3